

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู
เรื่อง ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ตามความในข้อ ๖ ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งหรือไหลลงไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น ทำการติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู จึงได้กำหนดมาตรฐานแบบบ่อดักไขมัน วิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูใช้ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

บ่อดักไขมัน มี ๓ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์

การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหารขนาดเล็ก โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันติดตั้งไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้น้อย ๖ ชั่วโมง

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด ติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๓. ถังดักไขมันสำเร็จรูปพร้อมติดตั้ง หรือถังดักไขมันอย่างง่าย

การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับบ้านเรือนหรืออาคารขนาดเล็กและมีกิจกรรมหรือปริมาณน้ำเสียไม่มาก โดยเดินท่อน้ำเสียจากจุดหรือแหล่งกำเนิดน้ำเสียเข้าถังหรือบ่อดักไขมัน แล้วเดินท่อน้ำทิ้งจากถังหรือบ่อดักไขมันไปยังท่อหรือรางระบายน้ำ หรือระบบบำบัดน้ำเสีย

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัวเรือน ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม ขนาด \varnothing ๙ มม.

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา ภูมิเหล่าแจ้ง)
นิติกรปฏิบัติการ

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐-๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐ ม. สูง ๐.๓๕-๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐-๐.๔๕ ม.

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด \varnothing ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อเข้าออก ขนาด ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับที่น้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาที่น้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป ประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมันหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด \varnothing ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐ - ๖.๐ ม. แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด \varnothing ๖ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๑๕ x ๑๕ ซม. (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๑.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยถ่างวงขอบซีเมนต์ เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์ เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดิน โดยรอบตัวบ่อดักไขมันแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๕ การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับที่น้ำที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำคู คลอง ตามพื้นที่นั้น โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีภาระระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม ขนาด \varnothing ๘ มม.

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด \varnothing ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อเข้าออก ขนาด \varnothing ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการ...

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา กุมิเหล่าแจ้ง)

นิติกรปฏิบัติการ

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐-๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วดูว่าดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นที่ขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด \varnothing ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ ซม.

๒.๒.๔ การประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบ ไม่บิดงอ แล้วยึดชั้นแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโค้งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อรับน้ำเข้าและนำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไม่ลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๓. ถังดักไขมันสำเร็จรูป หรือถังดักไขมันอย่างง่าย

๓.๑ ถังดักไขมันสำเร็จรูป

มักจะทำจากพลาสติกหรือไฟเบอร์กลาสหรือวัสดุสังเคราะห์อื่น ๆ ซึ่งแข็งแรง ตัวถังมีทั้งแบบที่สามารถติดตั้งโดยการฝังใต้ดินหรือวางบนพื้น มีให้เลือกหลายขนาดผู้ใช้สามารถเลือกได้ตามปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม โดยปกติถังจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงดักเศษอาหาร และส่วนแยกไขมัน

๓.๒ ถังดักไขมันอย่างง่าย

ถังดักไขมันอย่างง่าย เป็นถังดักไขมันแบบภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถประดิษฐ์ใช้ได้ในครัวเรือนโดยใช้วัสดุที่หาง่าย ตัวอย่างถังดักไขมันอย่างง่าย ได้แก่ ถังดักไขมันแบบนำถังน้ำมาประยุกต์ใช้เป็นถังดักไขมันอย่างง่ายและประหยัดใช้กับบ้านเรือน โดยมีส่วนประกอบ คือ ถังน้ำพลาสติกที่มีขายทั่วไปในท้องตลาด ขนาดความจุประมาณ ๕๐ ลิตร ใช้ท่อ PVC พร้อมข้อต่อสามทางขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ นิ้ว เจาะรูถังน้ำพลาสติกแล้วต่อท่อ PVC ยาวด้วยกาวพลาสติกแบบใช้ความร้อนละลาย โดยให้ท่อเข้าอยู่สูงกว่าท่อออกประมาณ ๕ ซม. นำตะแกรงพลาสติกที่เป็นตะแกรงมาประกอบเข้ากับไม้แขวนเสื้อลูมิเนียมหรือลวดที่ทำเป็นหูหิ้ว แขวนไว้ที่ทางน้ำเข้าเพื่อดักขยะและเศษอาหาร ส่วนท่อน้ำออกนั้นให้ต่อท่อในถังให้ลึกลงไปถึงก้นถัง โดยปลายท่ออยู่ห่างจากก้นถังประมาณ ๑๕ ซม.

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา ภูมิเหล่าแจ้ง)

นิติกรประจำ...

๓.๓ การติดตั้ง...

๓.๓ การติดตั้งถังดักไขมันสำเร็จรูป และถังดักไขมันอย่างง่าย

การติดตั้งควรมีการกำหนดตำแหน่งให้ใกล้และระดับต่ำกว่าจุดหรือแหล่งกำเนิดน้ำเสีย โดยเดินท่อน้ำเสียจากจุดหรือแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าถึงหรือบ่อดักไขมัน แล้วเดินท่อน้ำทิ้งจากถังหรือบ่อดักไขมันไปยังท่อหรือรางระบายน้ำ หรือระบบบำบัดน้ำเสีย

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนที่น้ำจากอาคาร/บ้านพักอาศัย จะไหลเข้าสู่บ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทำการทะลวงหรือแทงดินให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่ทำการเอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นทำการเก็บเศษขยะที่ดักกรองไว้ตรงหน้าตะแกรงออกอย่างสม่ำเสมอ ห้ามทำการระบายน้ำจากส่วนอื่นๆ ซึ่งไม่มีไขมัน เช่น น้ำล้างมือ น้ำที่เกิดจากการอาบ น้ำที่เกิดจากการซักผ้า หรือน้ำฝน เข้าสู่บ่อดักไขมัน

๕. ต้องหมั่นทำการตักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างสม่ำเสมอ

๖. ต้องหมั่นตรวจสอบท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องดำเนินการ ตามข้อ ๕ ให้มีความถี่มากขึ้น

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ในวันและเวลาราชการ

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายทัศนัย ชันเงิน)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา ภูมิเหล่าแจ้ง)

นิติกรปฏิบัติการ

รายละเอียดแนบท้ายประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู
เรื่อง ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ตารางแสดงขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันรูปแบบต่างๆ

ตารางที่ ๑ : ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์

จำนวนคน	ปริมาตรบ่อดักที่ต้องการ (ลบ.ม.)	เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึกน้ำ (ม.)	จำนวนบ่อ (บ่อ)
๕	๐.๑๗	๐.๘	๐.๕๐	๑
๕-๑๐	๐.๓๔	๐.๘	๐.๗๐	๑
๑๐-๑๕	๐.๕๑	๑.๐	๐.๗๐	๑
๑๕-๒๐	๐.๖๘	๑.๒	๐.๖๐	๑
๒๐-๒๕	๐.๘๕	๑.๒	๐.๘๐	๑
๒๕-๓๐	๑.๐๒	๑.๐	๐.๗๐	๒
๓๐-๓๕	๑.๑๙	๑.๐	๐.๘๐	๒
๓๕-๔๐	๑.๓๖	๑.๒	๐.๖๐	๒
๔๐-๔๕	๑.๕๓	๑.๒	๐.๗๐	๒
๔๕-๕๐	๑.๗	๑.๒	๐.๘๐	๒

(ที่มา : คู่มือเล่มที่ ๒ สำหรับผู้ออกแบบและผู้ผลิตระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่, กรมควบคุมมลพิษ ๒๕๓๗)

หมายเหตุ : ความสูงของวงขอบซีเมนต์ทั่วไปประมาณ ๐.๓๓ ม. ดังนั้นถ้าหากความลึกน้ำ = ๐.๔๐ ม. จึงต้องซ้อนกันอย่างน้อยสองวงทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสูงของระดับฝาบ่อด้วย

ตารางที่ ๒ : ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ปริมาตรบ่อดักที่ต้องการ(ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		
		เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึก (ม.)	ยาว
๑๐	๐.๒๐	๐.๔๐	๐.๕๐	๑.๐๐
๑๐-๒๕	๐.๔๗	๐.๖๐	๐.๖๐	๑.๓๐
๒๕-๕๐	๐.๙๖	๐.๗๕	๐.๘๐	๑.๖๐
๕๐-๗๕	๑.๕๐	๐.๗๕	๑.๐๐	๒.๐๐
๗๕-๑๐๐	๑.๙๔	๐.๘๐	๑.๑๐	๒.๒๐
๑๐๐-๑๒๕	๒.๔๕	๐.๘๕	๑.๒๐	๒.๔๐
๑๒๕-๑๕๐	๒.๘๒	๐.๙๐	๑.๒๐	๒.๖๐
๑๕๐-๑๗๕	๓.๓๘	๑.๐๐	๑.๓๐	๒.๖๐
๑๗๕-๒๐๐	๓.๗๘	๑.๐๐	๑.๓๕	๒.๘๐

(ที่มา : คู่มือเล่มที่ ๒ สำหรับผู้ออกแบบและผู้ผลิตระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่, กรมควบคุมมลพิษ ๒๕๓๗)

๓. ถังดักไขมันสำเร็จรูป และถังดักไขมันอย่างง่าย

การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับบ้านพักอาศัยทั่วไป มีกิจกรรมหรือปริมาณน้ำเสียไม่มาก ขนาดของถังดักไขมันที่ใช้ต้องมีความจุประมาณ ๕๐ ลิตร ขึ้นไป โดยพิจารณาจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัวเรือน และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

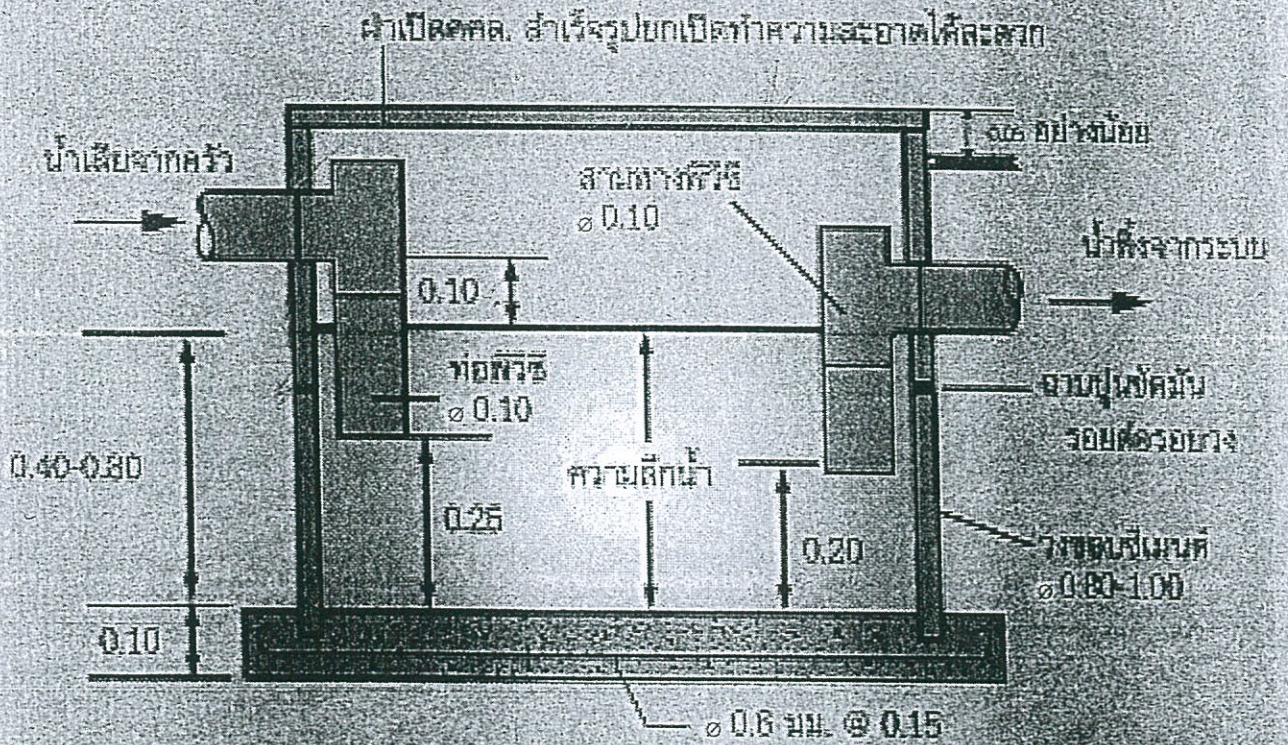
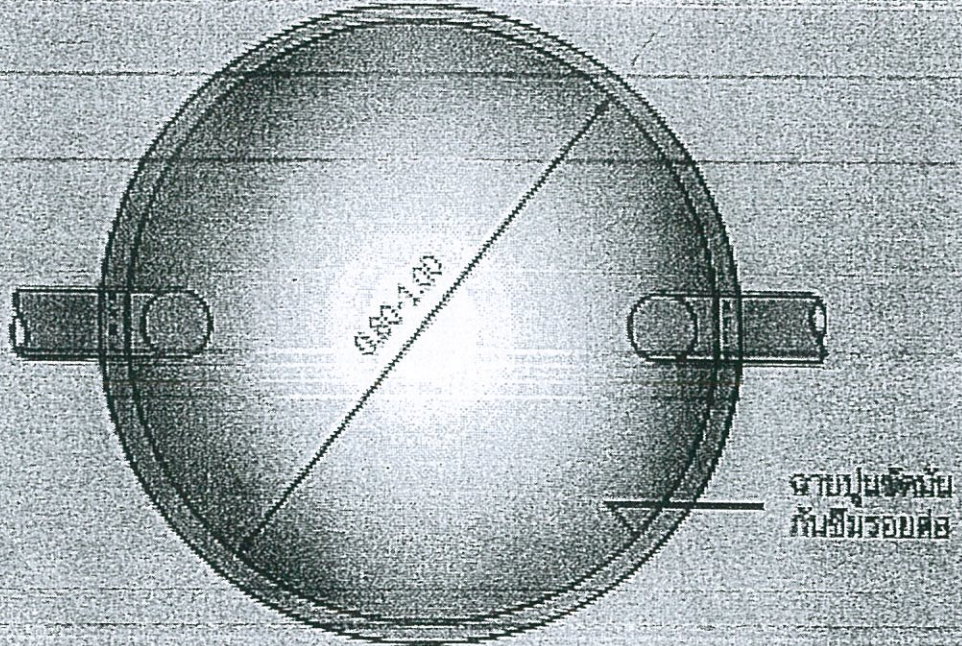
สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา ภูมิเหล่าแจ้ง)

นิติกรปฏิบัติการ

รูปแบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบซีเมนต์

บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบซีเมนต์ (สำหรับที่พักอาศัย)

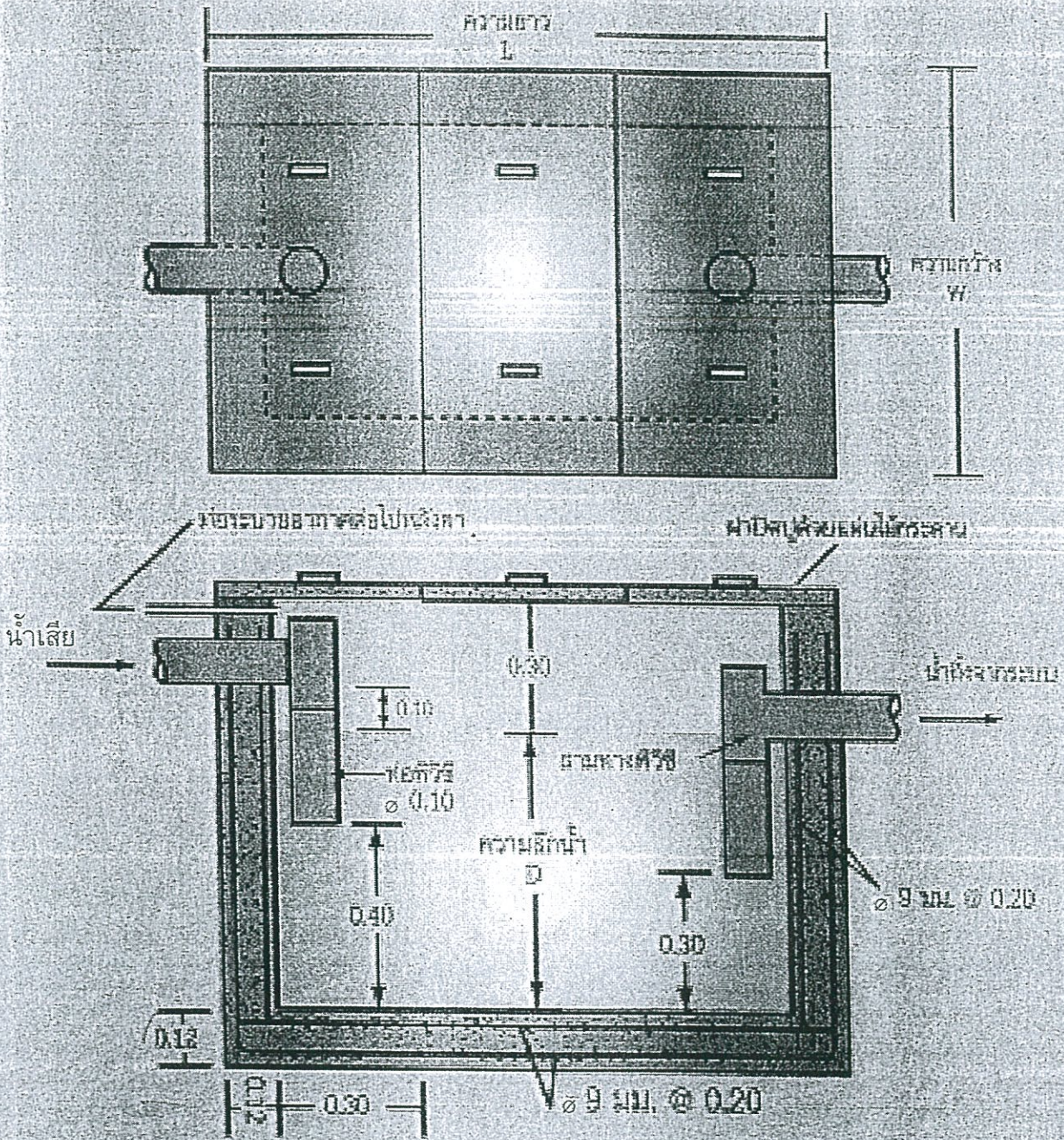
สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา กุณีเทศานัง)

นิติกรปฏิบัติการ

รูปแบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

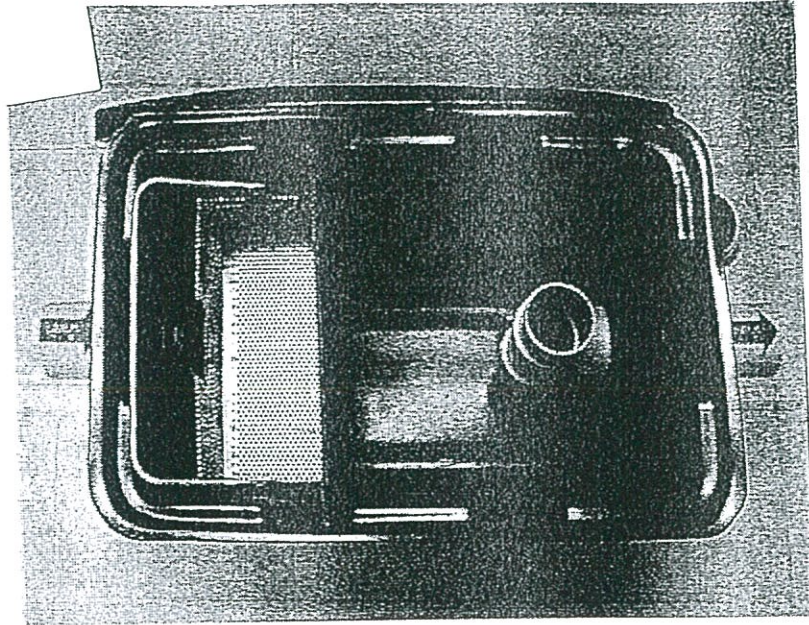

บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ (สำหรับภัตตาคาร)

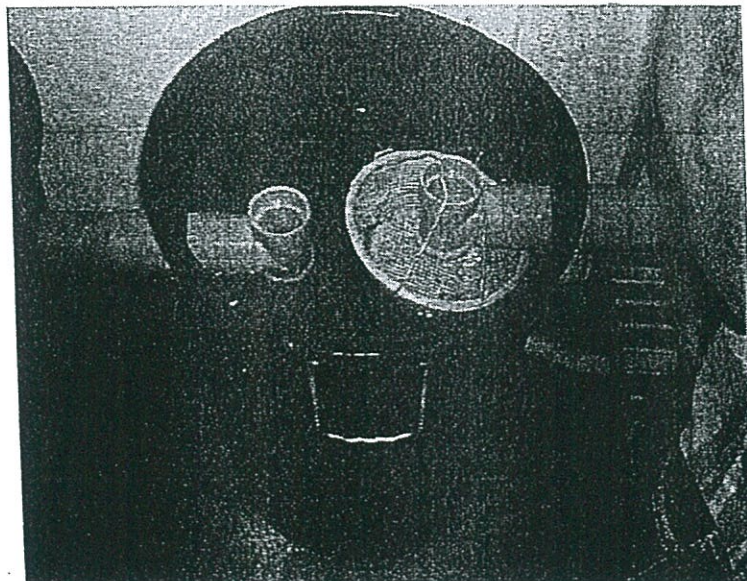
สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา กุมิเทศานัง)
นิติกรปฏิบัติการ

ถึงดักไขมันสำเร็จรูป และถึงดักไขมันอย่างง่าย

ถึงดักไขมันสำเร็จรูป

ถึงดักไขมันอย่างง่าย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริมา ภูมิเหล่าแจ้ง)

นิติกรปฏิบัติการ